

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in po-
šiljajo uredništvu „Mira“ v
Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure po-
poldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista napišejo, druga stran naj bo
prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Velja

za celoletno 4 krone.

Denar naj se pošilja točno
pod napisom:

**Upravništvo „Mira“
v Celovcu,**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje
naprej.

Za inserte se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

MIRA

Glasi lo koroških Slovencev

Leto XXVIII.

V Celovcu, 20. listopada 1909.

Štev. 50.

Ulico ščuvanja proti Slo- vencem!

C. kr. uradnikom na Koroškem je uradno kr-
šenje naših pravic še vse premalo. Kar v uradu
ne zmorejo, to skušajo izven uradov in mobili-
zirajo v dosego svojih namenov — ulico. V ne-
deljo, 14. listopada, so v Beljaku hujskali na
vsakem voglu plakati zoper mirne Slovence-do-
mačine v beljaški okolici in so pozivali Nemce
na vojni pohod zoper „bindišarje“ na Brnci.
„Villacher Ztg.“ je objavila tak poziv na celi
prvi strani in tudi „Freie Stimmen“, glasilo
nemškonacionalne stranke, so pozivale Nemce iz
Beljaka in okolice, iz Celovca in iz drugih kra-
jev na „obrambni izlet“ na Brnco, kjer bi se
imela vršiti otvoritev „Tamburaškega doma“.
Značilno je, da nemški nacionalci hujskajo na
obrambni izlet na slovenska tla in celo
še v kraj, v katerem je slovenska narodna za-
vest zelo krepka. „Obrambni izlet“ je le hinavsk
izraz za „bojni naskok“ na Slovence. Da bi
varali javnost in mogli razburiti tudi zmernejše
Nemce in da bi nasproti oblastim in javni sodbi
mogli kazati na vsaj dozdeven povod, so si brez
vsake podlage in le iz zlobnega na-
mena izmislili, da pridejo na Brnco Sokoli
iz Ljubljane in cele Kranjske. Na ta način so
hoteli tudi to pot javnost nalagati, da zoper do-
mače Slovence nimajo ničesar, le izvenkoroških
Slovencev-hujskačev ne marajo in jih ne pusté v
deželo. Hinavska krinka! Ali ni bil c. kr. pro-
fesor dr. Angerer pri okrajnem glavarju v
Beljaku, kjer je zahteval, da naj vlada slovensko
slavnost (na slovenskih tleh) sploh prepove, torej
slavnost, ki je niso prirejali izvenkoroški Slovenci,
ampak sami domačini? Sicer pa vprašamo: Zakaj
pa Nemci kličejo Nemce izven Koroške celo iz
daljne Češke, da hujskajo proti Slovencem?

Divjaški prizori na Brnci.

Zdi se, da so Nemci, ki imajo še trohico
zdrave pameti, samostojnosti in poštenja, spoznali
svoje bratce, ki ščuvajo, in jim ne verjamejo več
vsake bose. Čeravno so pozivali takorekoč celo

Koroško, je prišlo na Brnco le kakih 150 do 200
nemških nacionalcev, med njimi nekaj mladih
žensk, ki so se pa sramovale tuljenja svojih ljudi
in so se kmalu odstranile. Med demonstranti je
bilo tudi nekaj boljših Nemcev, ki so se dali na-
lagati, in so obsojali svoje bratce, ko so se pre-
pričali na lastne oči o resničnih razmerah in so
videli, kako dostojno, olikano se je vedlo naše
kmetstvo ljudstvo in kako divjaško so se obna-
šali „kulturni Nemci“. Sokolov seveda ni bilo
nikjer videti, ampak so bili sami domačini, le
par gostov iz sosednih župnij in eden iz Celovca
je bilo navzočih. Če so šli na boj s pali-
cami res samo zoper Sokole, kakor so
farbali v javnosti, zakaj se pa potem
niso vrnili, ko niti o Sokolih, niti o
tujcih sploh ni bilo ne duha ne sluha?
Začeli so le divjati kakor tolpa Indijancev, ki
naskoči kako evropsko naselbino. Ulomili bi bili
v dom, ki so si ga postavili Brnčanje, ako ne
bi ga stražili orožniki in vladni komisar, tulili
so, ne peli, med blagoslovljanjem Doma sicer ne
cerkvene, pač pa nemškonacionalno himno „Stimmt
an“ in vsenemško izdajalsko himno „Die Wacht
am Rhein“, ki so jo c. kr. avstrijski urad-
niki peli odkriti. Sploh so bili uradniki vo-
ditelji razgrajacev, ki so vihteli palice. Parkrat
so se zagnali tudi v naše ljudi in prišlo bi bilo
do krvavih pobojev, ker so se ob divjaškem ve-
denju demonstrantov naši kmetje in fantje vedno
bolj razburjali. Odlikoval se je zlasti postajni
paznik Peternehl, ki je bil demonstrantom
nekak kašipot; učitelj Gitschthaler je bil s
svojim oddelkom prvi pred Domom. Slovenski uč-
telj bi prišel takoj v disciplinarno preiskavo.
Predsednik nemškonacionalnega delavskega dru-
štva, znani Kunz, je nagovoril kričaje in grozil:
„Wir protestieren, daß auf deutschem Boden (!?
kaka predrznost!) die slovenische Fahne gehißt
wird. Wir werden sie binnen zehn Minuten her-
unter nehmen, ob es der Regierungskommissär er-
laubt oder nicht.“ Kdo je dovolil možu, da sme
javno hujskati in še celo eventuelno zoper od-
redbo vladnega komisarja? Kaj bi storila vlada
proti Slovencu, ki bi tako govoril? Prvo bi bilo,
da bi ga orožniki na licu mesta kot hujskača

aretirali. Sploh smo opazili, da se je par orož-
nikov, zavisem so bili samo štirje, vedelo zelo pri-
stransko. Nobeden ni hotel videti, ko so raz-
grajaci stopali drug drugemu na rame, da bi do-
segli zastavo in jo raztrgali, pa so to zabranili
— ne orožniki — ampak le naši vrli kmetje in
mladeniči. Zakaj niso nadalje kratkomalo are-
tirali tiste petelinčke, ki so se začeli zaganjati
v naše ljudi in so hoteli uprizoriti poboj? Zakaj
orožniki niso videli, da je metala druhal kamenje
na streho in skoz okence, kjer je bila razobešena
zastava?

Ko so videli tam dva naša moža, zakaj niso
šli takoj iskat zločincev, ko so za to izvedeli,
dočim so prišli takoj zapisovat naše može, ko
so si nasprotniki izmislili, da je nekdo s strehe
vrgel nanje opeko? Če je res padla kaka opeka
nanje, razumemo to prav lahko, da se je odkrutila,
če so metali na streho kamenje! Ali so dobili
od c. kr. okrajnega glavarja Schusterja ukaz, da
naj tako postopajo? Najbolj se je silil v ospredje
dr. Teodor Dell, komisar pri c. kr. državni že-
leznici v Beljaku, ki se je kot tak predstavil
javno komisarju in igral kot tak tudi ulogo od-
poslanca ali pooblaščenca od razgrajacev ter za-
hiteval, da mora zastava v stran in da se slavnost
ne sme vršiti. Odlikovali so se še sledeči urad-
niki c. kr. državne železnice iz Beljaka: tehnični
uradnik Jožef Lodron, adjunkt Oton Rößler,
asistenta Karol Petz in Anton Rudl, ki sta
bila posebno glasna in živahna, dr. Hauptner,
Hoffeldner in asistent Alfr. Pfeiffer. Kdor
še dozda ni verjel našim poročilom, da od
države nastavljeni uradniki najbolj hujskajo,
se je sedaj lahko prepričal, da je res. Potem-
takem se tudi nič ne čudimo, da imamo
Slovenci ravno pri železnici neprilike in sit-
nosti. Drugo vprašanje je pa, če bomo Slo-
venci te uradnike še zanaprej trpeli na njihovih
mestih! Slovensko delegacijo pozivamo,
da stori v tem oziru svojo popolno
dolžnost in pove vladi, kakšni so nji-
hovi uradniki pri nas. Brez zadošče-
nja za škandale na celovškem kolodvoru
in na Brnci ne sme biti državnega zbora!
Ljudstvo je do skrajnosti razburjeno

Podlistek.

Klopotača v postelji.

V listu „Wide World Magazine“ je opisal
P. R. Thompson grozen dogodek, ki ga je do-
živel v Ameriki tamošnji priseljenec Artur Ri-
card pred nedavnim časom. Ricard je prevzel
novo majhno posestvo. Naredil si je ob steni
gore za silo utico, podobno pol hlevu, pol votlini.
V tej uti je prenočeval. Ko se je zjutraj zbudil,
je še hotel nekoliko zadremati. Naenkrat sliši,
da je padla na njegovo posteljo neka stvar. Odpre
oči in zagleda poleg sebe velikansko kačo klo-
potačo, ki je ležala le nekaj centimetrov stran
od njegove glave. Še predno se je prav zavedel,
je slišal suho klopotačje, in proti sebi je videl
vzdigati se temno, grdo kačo glavo z zlobnim
pogledom. Vedel je: Velika klopotača se pri-
pravlja na svojo žrtev.

Klopotača je bila razkačena: Padeč z le-
senega stropa jo je ujezil, in obračala je glavo
z zelenkasto iskrecimi se očmi na vse strani, li
ni kje v bližini kak sovražnik. Z največjim pre-
magovanjem samega sebe je ostal Ricard popol-
noma miren, dobro vedoč, da je po njem, ako se
le zmeni. Bilo je meseca velikega srpana, ko je
pik klopotače najnevarnejši. Imel je odrpte oči
in se jih ni upal zaklopiti, ker so bile uprte v
njega kačje oči. Klopotača se je umirila, in je
položila glavo zopet doli. Tudi klopotala ni več.

Šla je — patroljirat. Njen vrat se je stegnil,
rep je postal tanjši, postala je daljša in potem
se je napotila naravnost proti njegovemu obrazu.
Kar spreletelo ga je. Čutil je mrzlo glavo ob
svojem vratu, potem na licu, na ustnah, in na-
zadnje se je grda pošast obrnila naravnost proti
očem. Ni mogel vzdržati peklenškega kačjega
pogleda. Zaprl je oči. V istem trenutku se je zo-
pet vzravnila, se pripravila na naskok in zaklo-
potala z repom. Ko pa je ostal popolnoma miren
kakor trd, se je zopet približala njegovemu obrazu
in ga začela iznova preiskovati. Nekaj minut je
tipala po njegovem obrazu in ga obkroževala,
potem je zlezla po prtiču k Ricardovim kolenom.
Vlegla se je spat, pa pomagano s tem ni bilo
ničesar, ker je ob najmanjši kretnji enega prsta
šinila kvišku, pripravljena na boj. Ščasoma se je
pomirila in vzdignila le glavo, če se ji ni zdelo
vse prav. Le s težavo se je posrečilo Ricardu
doseči prazno pločnato škatljo, slonečo ob postelji.
Udaril je z naglim mahljajem; pa tudi klopotača
je bila že pripravljena na boj in je odgovorila
s pikom. K sreči je vgriznila le v rob škatlje.
Trenotek pozneje je zvil Ricard prtič in ga s klo-
potačo vred vrgel ven. Nato je padel v omedle-
vico. Cel mesec ga je mučila nato vročica, predno
se je zopet zavedel. Klopotača je pa ubil tedaj.

Smešničar.

Sodnik (obsojencu): Vi dobite globo 20 K
ali dva dni zapore.

Obsojenec: Potem bi pa že raje za 20 K
prosil, ker mi je denar ljubši.

Zamišljen ženin. Nekoč sta šla ženin in ne-
vesta k g. župniku k izpraševanju iz krščanskega
nauka. Župnik je obadva dobro poznal, kajti
hodila sta pri njem v šolo in bila sta v krščan-
skem nauku vedno odličnjaka. Nepotrebno se mu
je torej zdelo, da bi ju dolgo mučil in zato se
obrne do ženina in ga tako po „ta starem“ vpraša:
„No pa povej, koliko »peršon« je pa?“ (božjih
oseb).

Ženin, v mislih že popolnoma pri ženitovanju:
„Ja! jih bo 40 in sedem godcev.“

V šoli vpraša katehet učenca, „koliko da je
evangelistov.“

Učenec hitro odgovori: „Štirje: Janez, Ma-
tevez, Marka in ...“

Katehet: „No! Lu — Lu — Lu — Lu, no!“

Učenec: „Lucifer!“

Neki drvar prinese fanta v košari h krstu.
Ko se prične krščevanje, pristopi drvar k žup-
niku in mu reče:

„Gospod župnik, ne mučite se, kar tako malo
ga pokrstite, saj bo koj pasel.“

Profesor naznanja učencem svoje ure: „V
sredo in v petek od 9.—10. ure je matematika,
razen če je na ta dan nedelja ali praznik.“

Priporočujemo našim družinam
Kolinsko cikorijo.

in po vsej pravici. Tudi mirni koroški Slovenci nimamo polževe krvi, kakor je poudarjal ob teh škandalih slovenski kmet in udaril ob mizo.

Kaj je delal okrajni glavar Schuster?

Beljaški okrajni glavar je moral čitati hujskajoče pozive v časnikih, vedeti je moral, da nasprotniki le lažejo, da pridejo „Sokoli“, vedel je, da so hoteli Brnčanje prirediti domačo slavnost v Domu brez vsakega obhoda, brez demonstracij. Proti komu naj bi tudi demonstrirali? Saj je Brnca vendar popolnoma slovenska! Vedel je tudi dobro, kaj nameravajo narediti nemški nacionalci, ker je bila pri njem deputacija. Poznati mora Schuster tudi surovost vsenemcev, in vključ vsemu temu je dovolil — plakatiranje hujskajočih lepakov po Beljaku. Vedel je, da je velika nevarnost, da pride do velikih pretefov, do katerih bi bilo tudi prišlo, da naši ljudje niso imeli za 100 odstotkov več pameti nego vsenemški demonstrantje, vključ temu je poslal na Brnco samo štiri orožnike in komisarja, ki s štirimi orožniki seveda ne more delati čudežev. Zakaj sploh ni prepovedal napovedanega „obrambnega izleta“, dasi je moral vedeti, da je „obrambni izlet“ na slovenska tla, naperjen proti slovenskim domačinom, v resnici le divji naskok na Slovence? Ali se je morda vladni svetnik Schuster zbal vsenemca dr. Angererja? Zakaj nas ni zadostno ščitil na domačih tleh, kakor bi bila njegova sveta dolžnost? Proti takemu postopanju c. kr. okrajnega glavarja protestiramo Slovenci najodločneje! Slovenci ne silimo med Nemce, v nemške kraje, ali kjer smo doma, tam zahtevamo, da nas oblast ščiti pred nasiljem. Smelo trdimo, da so ravno c. kr. oblasti na Koroškem po svojih uradnikih, odkar je deželni predsednik Hein, najhujše sovražnice Slovencev in da nihče ne krši toliko temeljnih državnih postav nego c. kr. uradniki. Pod Heinom si smejo uradniki vse dovoliti, Slovence smatrajo za brezpravne in ravna jo z njimi tudi po tem. Koroške ne vlada več Hein, ampak nemški „Volksrat“, kojega pokoren sluga je naš deželni predsednik. Kar se v „Volksratu“ sklene, to se izvrši; ali proti volji ali po želji deželnega predsednika ali preko njega, ni merodajno. Prej ko slej zahtevamo Slovenci na Koroškem, da nam centralna vlada pošlje uradnike, ki bodo odgovorni ministrstvu in ne „Volksratu“ in ki bodo centralno vlado o koroških razmerah obveščali tako, kakor je res!

Protest poslanca Grafenauerja zaradi učiteljskih imenovanj.

Kakor hitro je dobil poslanec Grafenauer obvestilo, kako je začel deželni šolski nadzornik ubijati slovensko učiteljstvo, je takoj vložil pri naučnem ministrstvu, ker poslanci „Slov. Jednote“ s sedanjim ministrstvom osebno nočejo imeti več nobenega stika, pismen protest s sledečo vsebino: Dunaj, 11. listopada 1909. Vaša prevzvišenost! Kot v dopolnilo k pritožbam koroških Slovencev po administrativnem in postavodajnem potu glede brezobzirnega ravnanja z njimi na šolskem polju od strani c. kr. šolske oblasti na Koroškem, si dovoli podpisani Vaši prevzvišenosti v nadaljno obvestilo sledeče poročati in prositi, da se te razmere vendar enkrat že odstrani. Podpisane mu je g. c. kr. vladni zastopnik v koroškem deželnem zboru na vsako pritožbo o pomanjkanju slovenskih učnih moči na takozvanih utraktivističnih šolah na Koroškem ugovarjal, da se naučna uprava prizadeva, odstraniti to pomanjkanje slovenskih učnih moči, da pa dosihmal ni bilo mogoče ustreči opravičenim zahtevam Slovencev. To pomanjkanje bi se dalo lahko tekom nekaj let popolnoma odpraviti, če bi bile c. kr. šolske oblasti res volje, zlasti če bi c. kr. deželni predsednik koroški pravilno postopal. Da pa c. kr. deželni šolski svet in njegov predsednik v Celovcu nista volje, odstraniti to pomanjkanje, temveč je opaziti, da skušata z vsemi danimi sredstvi celo umetno vzdržati je in še razširiti, da bi vsled tega narastla nezadovoljnost vsega slovenskega naroda do najvišje mere, tega ne dokazujejo samo vzprejemni izpiti na celovškem c. kr. učiteljskem meseca septembra, marveč tudi v sejah c. kr. deželnega šolskega sveta 22. in 29. vinotoka določena nameščanja in premeščanja slovenskih učiteljskih moči v čisto nemške kraje in narobe, nemških učnih moči v slovenske kraje v deželi. Vaša prevzvišenost! Tega najnovejšega dejstva pred zakonom ni mogoče opravičiti! Marveč pomeni novo zaničevanje pravzaprav teptanje koroških Slovencev in bo spoštovanje do postavnih oblasti znova zmanjšalo,

na Dunaju pa gotovo ne pripomoglo k odstranitvi diferenc med državnim zborom in vlado. Kot zastopnik koroških Slovencev moram najodločneje protestirati, da potrjuje c. kr. deželni predsednik koroški tako uradno postopanje c. kr. deželnega šolskega sveta. Vaša prevzvišenost! Ali tako izgleda od vladnih organov, zlasti od visoke naučne uprave nasproti Slovincem izgovorjena in zatirjana naklonjenost? Lepo število imen učnih moči, katerih se tičejo zgoraj imenovani seji, se naznanijo lahko vsak čas, ako bi se uradno poizvedovanje ne smatralo kot potrebno ali mogoče. Z velespoštovanjem Vaši prevzvišenosti najudanejši
Franc Grafenauer l. r.,
državni poslanec.

Slovensko šolsko društvo v Celovcu in družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

(Dalje.)

Razume se, da je v tem novem položaju bilo treba kajpak novega temeljitega posveta o „Šolskem društvu“, ki je končno glede na čudno obnašanje Ciril-Metodove družbe in pa da napravi jasen položaj, v katerem bi družba sv. Cirila in Metoda ne mogla v kalnem ribariti in naše šolsko društvo od dela med narodom stran odrivati, družbi pisalo pismo od 22./4. 1909, ki se glasi:

Slavna družba sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani.

„Reševaje ustno poročilo g. predsednika Matēja Ražuna v posvetovanju, ki se je dne 19./2. t. l. vršilo v pisarni družbe sv. Cirila in Metoda, in glede na Vaš dopis od 20./2. t. l., št. 398, se je „Slovensko šolsko društvo“ v Celovcu v seji dne 25./2. t. l. temeljito bavilo z vprašanjem, kako urediti razmerje med Vašo družbo in našim šolskim društvom.

Pri tej seji so bili razun predsednika navzoči gg. profesor Apih, dr. Arnejc, dr. Brejc, vladni svetnik Scheinigg in župnik Treiber; izostal je samo poslanec Grafenauer.

V debati so se poudarjale sledeče misli: Merodajno more biti le to, kar je v očitno korist narodovo.

Koroški Slovenci smo najsihibkejša veja na deblu slovenskega naroda; držali se bomo le pri najzvrnejši narodni organizaciji in nerušljivi disciplini naših narodnih čet.

Vse sedanje narodno delo na Koroškem je enotno organizirano, pripojeno od istega duha, zato složno, odtod tudi očitni uspehi.

Tako mora ostati tudi zanaprej.

Tej sedanji organizaciji se mora kot nje izpopolnitev priključiti tudi šolska organizacija.

Splošni narodno-organizatorični oziri govore tedaj ne glede na stvarne pomisleke odločno proti temu, da bi se s koroškim šolstvom pečali dve šolski družbi, ki bi morda nekaj časa delali sporazumno ali vsaj paralelno v isti smeri, ki bi pa prav lahko prišli navskriž in v lase — konec pa bi bil prepri in boj na naši strani, škodoželjnost in krohot na strani naših narodnih nasprotnikov.

To se ne sme zgoditi: Zabrani pa se le tedaj, ako se vse efektivno delo na polju našega šolstva koncentrira v rokah ene same organizacije. Ta pa ne more biti druga, nego „Slovensko šolsko društvo“, ker samo to daje garancije, da se bo njegovo delovanje gibalo v okviru splošnjega narodnega delovanja, v okviru ostale narodne organizacije na Koroškem.

Zato je odbor „Slov. šolskega društva“ storil soglasni sklep:

„Ciril-Metodova družba“ se omeji na sprejemanje denarnih prispevkov iz Koroške, vse drugo delovanje se prepusti „Slov. šolskemu društvu“. Ciril-Metodova družba naj bo nekaj finančni minister za Koroško, vsi drugi resorti spadajo v področje „Slov. šolskega društva“; „Ciril-Metodova družba“ imej čast in denar, „Slov. šolsko društvo“ delo in boj.

Glede porabe denarja za koroške šolske namene odločuje sporazumljenje obeh društev, vendar se pristavlja, da se smejo s Koroškega prihajajoči prispevki porabiti samo za koroške šolske namene.

„Slov. šolsko društvo“ se odreče ustanavljanju svojih lastnih podružnic, nasprotno pa samo poziva stare in ustanovi nove podružnice družbe sv. Cirila in Metoda. Ker se na ta način „Slov. šolsko društvo“ glavnemu stalnemu viru svojih dohodkov odreče na korist „Ciril-Metodovi družbi“, prevzame slednja vse finančne skrbi za koroško šolstvo, izvzemši samo gospodinjstvo šolo v Šent Jakobu, za katero ima prej ko slej „Slov. šolsko društvo“ samo skrbeti.

Tako odborov dotičen sklep.

Uverjeni, da tudi družba sv. Cirila in Metoda ne išče drugega na Koroškem nego kar bi

moglo narodu koristiti, je „Slov. šolsko društvo“ prepričano, da posestrimska šolska družba temu sklepu pritrdi. Tako bo ustvarjena trdna podlaga za vspešen pokret na polju našega strašno zanemarjenega šolstva — po zaslugi in s pomočjo obeh šolskih organizacij.

»Slovensko šolsko društvo v Celovcu«,
dne 22. aprila 1909.

Darovi.

Za podljubeljski „Delavski dom“:

168—177. Slavna ormoška posojilnica	K 50—
178. Vlč. g. A. Kaplan, župnik v Medgorjah	5—
Vlč. g. Vobršek Iv., župnik v Sevnici	3—
Vlč. Jos. Setič, župnik v Dekani, Istra	2—
G. Fran Cnkala, Gomilsko	2—
Gdč. Mar. Košel, Polzela	2—
Vlč. g. Bohinc, župnik, Braslovče	1:20
G. Jak. Hribnik, Braslovče	1—
Vlč. g. Ivan Vogrinec, kaplan, Braslovče	1—
Vlč. g. opat Ogradi, Celje	1—

Se iskreno zahvaljuje in prosi še nadaljnjih darov

»Zvezin« blagajnik.

Koroške novice.

Posledice večnega hujskanja. Po trgih in mestih v slovenskem delu Koroške privandraní Nemci in nemškutarji od zadnjega c. kr. uradnika do prvega trgovca neprestano hujskajo zoper mirne Slovence. Niti najnedolžnejših veselíc nam zadnje čase ne privoščijo več. Seveda Slovenci nismo tako zabiti, da bi take ljudi še zanaprej redili. Tako so kupili Slovenci tudi v Grebinju hišo in jo prirejajo za svoj „Narodni dom“. Naselil se bo tam tudi slovenski trgovec, ki ga bodo seveda Slovenci podpirali. „Freie Stimmen“ so začele zaradi tega javkati, češ, da bo to v škodo trgovcem, ki že itak trpijo vsled konkurence in se morajo že zdaj boriti za obstanek. Takemu javkanju se samo smejimo. Po toči zvoniti je prepozno! Naj bi bili ti ljudje raje opustili hujskarje proti Slovincem, potem bi bilo tudi vse drugo izostalo. Na grdo hujskanje nemških nacionalcev bomo vedno odgovarjali s tem, da jim bomo obesili kruh tako visoko, da ga ne bodo dosegli. Torej Celovec, Beljak, Pliberk, Železna Kapla, Velikovec, spomnite se tega, kadar vas bodo c. kr. uradniki hujskali zoper Slovence!

Nov škandal na celovškem kolodvoru. Dne 10. t. m. je zahteval zvečer ob 7. uri gosp. Anton Errat od Marije na Zili na celovškem kolodvoru vozni listek slovensko. Zato je bil aretovan. Redar ga je gnal na magistrat, kjer so ga vtaknili, ne da bi ga bil kdo zaslišal, v neko — luknjo, kjer do štirih zjutraj vsled mraza ni mogel zaspiti. Zato je začel klicati, da so ga dali v — boljšo luknjo. Zjutraj potem so ga zaslišali; obravnava se je vršila dopoldne. Diktirali so mu 24 ur zapora. Seveda je gosp. Errat proti taki obsodbi vložil po g. dr. Brejcu priziv. Započeto delo, brutalno preganjanje Slovencev se torej po naročilu Metnitzza pridno nadaljuje. Razume se, da bo za celo zadevo poskrbljeno, da pride v širšo javnost in Bienenrthu, Wrbi in Hohenburgerju pod nos. Nobeno ministrstvo, ki nam ne bi preskrbelo zadoščenja, ne bo vladalo! Če ne dobimo zadoščenja, si ga naredimo sami. Prvi ga bo čutil vitez Metnitz.

Deutscher Volksverein za Koroško je imel v pondeljek, 15. t. m., svoj občni zbor. Celovski nacionalci se že čutijo nezmožne, ljudstvo bolj nahujskati nego je že nahujskano, zato so si naročili govornika iz daljne Češke. Ali so že pozabili, da sicer vedno udrihajo čez Slovence, če prihajajo iz Kranjske na Koroško? Ali so meje samo za Slovence? Kaj vabijo iz tujih dežel na Koroško govornike za hujskanje, čeravno jih imajo že na Koroškem preveč? Sicer je pa bil letošnji občni zbor nemškega ljudskega društva prava blamaža. Velikanski lepaki po Celovcu in reklama z drž. poslancem Jesserjem v štimcah ni vleklo. Prišlo je iz Celovca in iz cele Koroške — štimce, ne boste nič jamrale? — le sto in deset ljudi skupaj. Poročila so bila polna samohvale. Prebitka je imelo društvo 128 K 26 vin. Navzočih je bilo največ — uradnikov, nekaj trgovcev in par obrtnikov. Govor posl. Jesserja, potovalnega učitelja s Češkega, je nacejlnje — razočaral. Očital je alpskim nacionalcem, da za delavstvo in kmečki stan nič ne delajo. Nemci na severu nazadujejo, Čehi pa čudovito napredujejo. Bojkot je Nemcem mnogo škodoval, Čehe pa le okrepil. Ko so Nemci začeli odpovedovati tam, kjer so v večini, češkim delavcem stanovanja, so Čehi sezidali svoje delavske domove in so zdaj močnejši nego prej kdaj. (Lackner, urednik štimce, zmajuje z glavo.) Hönliger grozi Slovincem, če bodo še nadalje upadali v Rož. Lackner govori o jugoslovanski ne-

varnosti, češ, da je za Nemce še bolj nevarna nego češka, zlasti Slovencev se je treba bati, in prosi severne Nemce za pomoč. Kdo se ne bi smejal takim političnim kozlarijam! Mi da smo Nemcem nevarni! Končno še poziva Nemce, da morajo biti „deutsch und frei“ in da morajo „zamhalten“. Shod je bil v resnici klavern. Odbor je bil voljen stari: Načelnik dež. odbornik Hönlinger; odborniki dr. J. Lemisch, zobozdravnik dr. Brugger, Huth iz Volšperka, Schiller iz Blatograda, Pinterič iz Velikovca in še par drugih možiceljnov.

Slovenski krajni šolski sveti, pozor! C. kr. okrajni šolski sveti si hočejo olajšati delo — pa ne, da bi njihovim uradnikom že primanjkovalo časa za nemškonalionalno politiko — ter so izdali odlok, da morajo od sedaj naprej krajni šolski sveti obveščati stranke o po okrajnem šolskem svetu izrečenih opominih, oziroma pretnjah s kaznijo. Ker se brčkone ne bode dalo mnogo opraviti proti tej komodnosti naših okrajnih šolskih svetov, opozarjamo slovenske krajne šolske svete, da je potrebne tiskovine že založila tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Bercé in „Korošec“. Črez dolgo, dolgo časa je tajnik Ciril in Metodove družbe, Bercé, seveda v „Korošcu“, odgovoril na naša izvajanja. Odgovoril je pa slabo. Ker smo postavili narodno delo tajnika družbe sv. Cirila in Metoda ob najbolj ogroženi meji v pravo luč, pravi g. Bercé, da je zlezlo „Miru“ srce v hlače. Če g. Bercé „gospode okolu „Mira“, kakor se izraža, tako malo pozna, mu že lahko povemo, da to ni naša navada. Če je označil „Mir“ korajžo, ki jo je pokazal Bercé ob želji, da bi prikllical nad „Mir“ kot sodnike nemškonalionalne porotnike, je s tem pokazal le na dejstvo. Sicer pa g. Bercé sam potrjuje, da se je zgodilo vse to, kar je poročal „Mir“ o sorških dogodkih, češ: „tekla je kri, polnile so se ječe, praznili so se žepi.“ Končno prizna tudi, da njegov odgovor ni noben odgovor, češ, da nima časa sedaj odgovarjati „Miru“ natančneje. Čudno, da se dopisniki „Korošca“ tako radi izgovarjajo, da nimajo časa!

G. dr. G. pl. Metnica, poslanca za večino koroških Slovencev, pozivljamo Podjuncani, da nam v kratkem pride poročat o svojem delovanju v deželnem zboru! Posebno nas bo zanimalo njegovo poročilo, koliko Slovencev je že dal zapreti.

Brnčani, poslušajte! Kakor je postopanje nemških nacionalcev v politiki hinavsko, neodkritno, tako je tudi njihovo pisarenje po listih. Brnčanje, videli ste na lastne oči, kaj so počenjali pred Tamburaškim domom vsenemški razgrajati. Čisto divji so bili in razgrajali, kakor bi bili izgubili pamet. Slovenci so se obnašali popolnoma pravilno, dostojno, kakor se spodobi olikanim ljudem. „Tagespost“ pa poroča ravno narobe in piše dobesedno o Brnčanih: „Kdor je imel priložnost, opazovati danes nahujskano, lajajočo in predrzo slovensko druhal (aufgehetzten, keifenden und frechen slovenischen Pöbel) iz Brnce in okolice povodom blagoslovljenja „Tamburaškega doma“, je moral sam pri sebi reči, da gre polagoma h kraju mir, v katerem sta od pradavnih časov sem v najboljši slogi živela naroda na Koroškem, in da dobiva tla fanatično sovraštvo, ki se koroškemu Slovincu pridiguje od hecapostolov iz Kranjske s podvojeno silo.“ Tako lažniva „Tagespost“. Brnčani bodo sedaj vsaj spoznali, kako grdo lažejo nemški listi o Slovincih. To, kar so počenjali Nemci, mečejo sedaj na Slovence. Ali jih je morda že sram? Slovenci, kjer imate graško tetko v gostilnah, vrzite jo ven na gnojšče, kamor spada!

Nemški „Volksrat“ na delu. (Z dežele.) Še nikdar koroški Slovenci nismo trpeli takih krivic, kakor ravno pod sedanjo vsenemško vlado. Slabše nego s cigani se ravna z nami. V polni meri občutimo nemško „kulturo“. Velikovski okrajno glavarstvo je vzel nemški „Volksrat“ pred vsem na piko. Najprej je napadel znani velikovski „volksbildner“ c. kr. okrajnega komisarja zaradi njegovega nedolžnega obiska na Djekšah, ki je bil zgolj privatnega značaja. Da se je gospod oglašil tudi v župnišču, to je prav rad storil že tudi marsikateri če tudi nemškonalionalni učitelj. Po mislih nemških nacionalcev dandanes človek ne sme imeti več proste volje. Za g. okrajnim komisarjem je prišel na vrsto komaj šele osem dni tukaj bivajoči učitelj na šentrupertski šoli pri Velikovcu. Nemškemu „Mihelnu“ ni prav, da postavi „Družba sv. Cirila in Metoda“ slovenskemu učitelju na svoji lastni zemlji hišico, v kateri bo mogel stanovati. Seveda, ker se to godi v bližini glavnega mesta nemškega rajha „Berolina“! V istem članku „Fr. Stimmen“ se zaletava dopisnik nemškega „kulturvolka“ v tajnika c. kr. okrajnega glavarstva v Velikovcu, ki si tudi hoče pozidati v Št. Rupertu za počitek na svoje stare dni hišico, v kateri bi

si odpočil od svojega vestnega, pravičnega in trudapolnega dela. Tudi to bode nemške krivičneže v oči zato, ker je okrajni tajnik gosp. Fr. Robar ostal zvest svojemu narodu. Če bi pa bil renegat, kakor jih ravno med uradniki in učitelji mrgoli, bi pa bilo vse prav; zakaj za nemški nacionalizem je dober vsak odpadek, če le zna „heil“ kričati ali pa kimati. Naravnost grdo pa je za nemške nacionalce dejstvo, da se v omenjenem lutrovskem listu na dan vlačijo neka hišna zadeva radi neke zgubljene zapestnice velikovskega c. kr. okrajnega glavarja. Kaj takega je zmožna samo nemškonalionalna zloba. Če nimate boljših sredstev, napadati pravičnih ljudi, potem je žalostno za vas! Da se godijo slovenskim učiteljem pod c. kr. deželnim šolskim nadzornikom Bendo, ki niti akademične izobrazbe nima, take krivice, je tudi delo nemškega „Volksrata“. Benda zasluži **nezaupnico** od vseh koroških Slovencev, kateri tudi morajo prispevati k njegovi plači. Gospod c. kr. deželni šolski nadzornik, Afrikanci bi si ne dali dopasti takih krivic, kakor jih zadajate vi koroškimi Slovincem. Kaj vam pravi k vašemu najnovejšemu krivičnemu činu vaša vest? Nemškemu „Volksratu“ se imamo nadalje zahvaliti koroški Slovenci za ves nemški narod poniževalno in sramotno, nikakor ne kulturno delo, katerega sad moramo občutiti v novejšem času na kolodvoru dvojezičnega deželnega glavnega mesta celovškega. Nemci, kaj takega se še med Indijanci ni zgodilo! Metnitz pač dela čast svojemu imenu! In najzadnji čin slovonožrskega nemškega „Volksrata“ je, da je ministrstvo za notranje zadeve, ki ga plačujemo tudi Slovenci, zaukazalo, da so smeje podružnice društva „Südmark“, ki hoče pregnati z lutrovskim denarjem Slovence z njihove rodne grude in naseliti tja nemške protestante, pobirati od dne 10. do 17. t. m. izvanredne doneske. Zares daleč smo prišli, da nas c. kr. vlada sama, kateri plačujemo denarni in krvni davek, tako grdo zatira, da Slovinci nima več pravice obstoja v državi, za katero je preliv v nešteti vojnah in bojih svojo slovensko kri. Kateri Slovinci še hoče zaupati taki vladi! Končno še ne smemo pozabiti, da je bil vsled denuncijantstva nemškega „Volksrata“ že pred enim letom prestavljen slovenski davčni uradnik v nemške kraje. Ravnoisto se godi pri uradnikih južne železnice. Za take nemške krivice se plete bridka brezovka, dolga od Spodnjega Dravberga do Šmohorja, ki bo neusmiljeno udarila, da se bo zmaljal nemški „lintver“ v Celovcu tako, da se bo stresel tudi Dunaj. **Slovenski in slovanski poslanci, ako nas koroške Slovence v tem resnem trenutku pustite na cedilu, potem ne zaslužite več našega zaupanja. Toda prepričani smo, da bote branili slovensko predstražo po začetni poti, če tudi treba z najostrejšimi sredstvi! Mi smo za vami.**

Hujskanje na poštne uradu v Celovcu. Če bo rasel c. kr. uradnikom in uradnicam na Koroškem germanski greben še zanaprej tako kakor v zadnjem času, potem bomo morali ustanoviti poseben list, ki se bo brigal samo za hujskanje uradnikov. Celo na celovski glavni pošti, kjer Slovenci nismo imeli nikdar kake sitnosti, se je v petek, dne 12. t. m., popoldne obregnila uradnica nad slovensko stranko, ki je oddala na pošti zaboj knjig družbe sv. Mohorja. Stranka je izpolnila spremnico nemško, le privatno poročilo, ki poštno uradnico prav nič ne briga, je pisala slovensko. Uradnica se zadere nad stranko: „Könnens nicht deutsch schreiben?“ Kdor pozna narodno zagrizenost celovških ljudi, si lahko misli, da je uradnica s tem izpostavila stranko zasmejanju navzočih. To je že nezaslišano. Vsi celovski Slovenci naj na to odgovorijo s tem, da ne zapišejo več na nobeno poštno pošiljatev nobene nemške črke!

Železnični uradnik Hölbling se je v zadnji „Bauernzeitung“ spravil nad šentpeterskega g. P. Serajnika. Čudno je sploh, da imamo v najnovejšem času Slovenci največ opraviti z železničnimi uradniki. Kako olikan je Hölbling, o tem priča ton, v katerem piše mož o g. Serajniku. Seveda za lutrovsko „Bauernzeitung“ je tak ton ravno primeren. Zakaj se je ta zagrizen südmarkovec spravil nad osebo g. Serajnika, ki z dotičnim dopisom ni v nobeni zvezi, bo vedel seveda sam najbolje, nam pa je to uganka. Pravi, da ne mara pošiljati „Miru“ popravkov. Razumemo, ko pa ne more tajiti, kar mu je „Mir“ očital! Svojega dopisnika pa prosimo, da nam pošilja redno poročila o vseh prihodnjih pangermanskih korakih tega moža. Najbrž bomo dušeslovno sliko tega moža še potrebovali.

Skušnje iz podkovanja se vršijo v Celovcu dne 23. grudnia. Kovači, ki hočejo dobiti usposobljenostno spričevalo za izvrševanje svojega podkovskokovaškega obrta, morajo vložiti prošnje najpozneje do 30. listopada pri c. kr. deželni vladi

ter priložiti: a) spričevalo (učno pismo) o pravilni izučbi v podkovskokovaškem rokodelstvu, b) dokazilo o najmanj triletni porabi kot podkovskokovaški pomočnik.

Vestni stražar.

Prepovedano je streljati s topiči od 9. ure zvečer do 6. ure zjutraj. Tako je odredila c. kr. deželna vlada. Torej strelci, konec je s streljanjem „jutrnice“ o Veliki noči.

Poboj med delavci. Delavca Janez Bertoncelj in Adolf Drašl, ki sta imela delo pri uravnavi Drave v Gendorfu na Zg. Koroškem, sta se sprla, ker je Bertoncelj baje predrago zaračunal hleb kruha Drašlu. Drašl je zagrabil velik kuhinjski nož in ga je zabodel Bertoncelju v tilnik s tako močjo, da je nož popolnoma prodrl vrat. Vkljub zadani rani je šel zločin naznanit Bertoncelj delovodji in se je potem še vrnil v kuhinjo. Za seboj je seveda pustil krvavo sled. V kuhinji se je zgrudil in umrl potem ob 2. uri ponoči na izkruvaju. Star je bil 29 let. Drašl se je sam javil orožnikom.

V spanju se opek. Drvar Vrhovnik iz Možice je spal v bajti za drvarje pri peči in se je opek na vratu. Poleg tega se je tudi ranil pri drvarjenju. Zdravljenje napreduje tako hitro, da se bo v par dneh zopet lahko povrnil na svoj dom.

Umrli je 11. t. m. pri usmiljenih bratih v Št. Vidu Rupert Dobernig, oče državnega in bivšega deželnega poslanca koroškega J. V. Doberniga, star 81 let.

Velikovec. Govori se, da so se dotični, ki so bili potrebni krščanskega nauka, sedaj že dobro naučili iz slovenskih katekizmov, katere so pobrali v šoli; štiri leta so se učili, kar se navadni šolarji naučijo v enem letu! Izpit bodo delali pri kanoniku J. Dobrovcu, in plačilo za to bo, da bodo vrnili slovenske katekizme in „Zgodbe sv. pisma“.

Velikovec. Za „Südmarko“, za to grabežljivo nemško društvo, so pobirali pretečeni teden po Velikovcu od hiše do hiše. K takemu „ofru“ Velikovčani prav radi gredo. Toda, ali so imeli za to tudi dovoljenje? Kmetje, ali veste, kaj je „Südmarka“? To je društvo, ki kupuje slovenske kmetije in na nje naseljuje nemške protestante. To se pravi, društvo deluje na to, da bi slovenski kmeti izginili. Kako more vlada tako društvo sploh potrditi?

Št. Rupert pri Velikovcu. (O „Narodni šoli“.) Velika šolska vojska, lov na otroke, ki se v vsakih velikih šolskih počitnicah tukaj vrši, je končana in z velikim zadoščenjem javljamo svojim somišljenikom in dobrotnikom naše šole, da je naša „Narodna šola“ iz te vojske tudi letos častno izšla in je njeno stanje ostalo v kljub strastni nasprotni agitaciji neomajano. Naša šola pa ni samo dosedanjega števila otrok ohranila, ampak je storila s pričetkom novega šolskega leta tudi odločilen korak naprej v svoji izpopolnitvi: otvoril se je namreč peti razred, to je vsoprednica k četrtemu razredu. V tem novem razredu so združeni vsi dečki zadnjih štirih šolskih let, v četrtem dekliškem razredu pa so same deklice zadnjih štirih šolskih let. V štirih razredih poučujejo kakor že dosedaj č. šolske sestre, v novem petem razredu pa podučuje dečka na novo nameščen učitelj gosp. Anton Pesek, ki je službo nastopil dne 2. novembra t. l. in poučuje tudi telovadbo za dečke vseh razredov. G. Pesek stanuje začasno v mestu pri tovarnarju g. Pogačniku, družba sv. Cirila in Metoda pa je že od posestnika Vetra v Št. Rupertu kupila tik „Narodne šole“ lepo stavbišče, na katerem bo v prihodnji spomladi postavila lično vilo, ki bo služila g. učitelju za stanovanje. Na novo je vstopilo prav mnogo, namreč 50 otrok, izstopilo pa je 24 otrok; od teh izstopivših otrok se je 8 preselilo na druge kraje, 16 otrok pa je odpadlo v mestno nemško velikovsko šolo. Od teh slednjih je 9 otrok iz vovberskega šolskega okoliša, eden je iz vovberske, 6 otrok pa iz šentštefanske župnije. V velikovškem šolskem okolišu je ravnatelj meščanske šole Bohrer, ki je tudi letos opravljal šolsko popisovanje, strastno rogovilil zoper našo šolo, pa dosegel le klavern uspeh, samo 9 otrok je odtrgal od naše šole. V neki družini je rekel, da se v naši šoli otroci nič ne naučijo nemščine, v drugi družini, kjer se mu niso udali, se je celo drznil reči: „Tako bo vaš otrok, ako bo le v šentrupertsko šolo zahajal, ostal trep.“ Družinski oče pa ga primerno zavrne, češ „saj so tudi trepi potrebni, kdo bo pa sicer polje obdeloval!“ Kaj si vendar g. Bohrer vse dovoli! Značilen pa je odpad šestih otrok iz šentštefanske župnije, ki je bila poprej naši šoli vedno zvesta. Uganka se pa reši, ako pripomnim, da je ta župnija kraljestvo prvaka agrarcev Mežnarjevega Zepeja. Kakšna zaslepljenost! Na eni strani tožijo ti čudni agrarci nad pomanjkanjem poslov, nameravajo pa to kmečko življenjsko

Priporočamo našim gospodinjam **pravi :FRANKOV:** kavni
pridatek iz zagrebske tovarne.

vprašanje rešiti s tem, da pošiljajo otroke v čisto nemške šole. Ko se vendar v naši šoli posebno ljubezen do domače grude goji in se vsled nove preosnove tudi nemščina v zadostni meri podučuje. Tako so se, ker je sicer že bila javna tajnost, naši agrarci razkrinkali kot pristni podrepaniki naših nemškonacionalnih velikovških nasprotnikov. Prvi razred šteje 42, drugi 45, tretji 62, četrti razred, in sicer deški oddelek 28, dekliški pa 35 otrok, skupaj 212 otrok. Po spolu je 78 dečkov in 134 deklic. Po šolskem okolišu je iz velikovškega šolskega okoliša 144 otrok, iz vovberškega 30, iz škocijanskega 19, iz šmarješkega 12, iz želinjskega 7 otrok. Po župnijah je iz šentrupertske župnije 133, škocijanske 27, šmarješke 16, iz vovberške 12, iz klosterske 12, iz velikovške 6 in iz šentšefanske tudi 6 otrok. Tudi naš šolski internat je ves napolnjen in šteje 28 gojenk in sicer je 18 Korošic, 4 Kranjice, 2 Štajerki, 1 Hrvatica, 1 ogrska Slovenka in 2 Čehinji. Od vseh gojenk 14 obiskuje našo šolo, 14 večjih gojenk se podučuje v ženskih ročnih delih in kuhanju. Tako naša „Narodna šola“ vsestransko opravičuje nade, ki so se v njo stavile, naj jo tedaj podpira z vsemi močmi vsak zaveden Slovenec!

Djekše. (Naš šolski vodja) je v marsikaterem oziru jako imeniten mož, zato zasluži, da se ga malo spomnimo in ga opomnimo, da neha z dopisovanjem v nemške liste. Ta možakar je bil prej v Lipi nastavljen, kjer je opravljal tudi službo občinskega tajnika. Ker je pa menda bil liberalnemu županu preveč liberalen, je moral iti — in zato je hotel iz jeze do svojih prijateljev baže postati „črn“. To pa je bila njegova nesreča. Naznanili so ga in se je moral na Djekše preseliti. Nismo zanj prosili, in zato bi si od njega izprosili, da svoje čečkanje po listih opusti in raje, če že hoče pisati, piše, zakaj je bil predstavljen na Djekše.

Želinje pri Velikovu. (Smrtna kosa.) Žalostno so pritkavali želinjski zvonovi, ko smo v torek, 16. t. m., spremljali Genovefo Kasl, pd. Blažovo, gospodinjjo v Zgornjem Dobu, na zadnji poti v večnost. Skrbna gospodinja in skrbna mati morala je zapustiti svoje ljube domače v najboljši starosti 42 let. Truplo rajnice so nesli požarni brambovci, in združeni šentjurski in želinjski zbor je zapel ganljive žalostinke. V kratkem nagovoru se je spominjal dobre krščanske žene in matere domači g. provizor, pokopal pa jo je g. Leopold Kasl, kaplan v Št. Lenartu pri Sedmih studencih. Ko so nedorasli otroci milo plakali na maternem grobu, je seglo vsem udeležencem pogreba tako v srce, da so se solzili i trdi možakarji. Počivaj v miru, dobra krščanska žena, skrbna gospodinja in zakonska tovaršica, uživaj sladki mir v Bogu, zlata, dobra mamica, in ne zabi pri Gospodu svojih ljubih!

Grebini. (Gostilna v „Narodnem domu“ zaprta.) Srčne želje Mannerjeve in njegovih poslušnih privrženecv so se izpolnile. Na pritisk nemškutarjev se je gostilna oblastveno zaprla. Manner, ki vleče svojo plačo od barona Helledorfa, ki se je priselil iz Nemškega, nadučitelj Rohrmeister, učitelj Bohatta, ki oba vlečeta svojo mesečno plačo iz državne blagajne, v katero plačujejo tudi slovenski kmeti svoje krvavo prisluzene kronice, zdravnik Maruschitz, h kateremu morajo priti slovenski okoličani, ker nimajo drugega, vsi ti seveda lahko delajo zoper slovensko gostilno, za katero je pred enim letom kot naravnost potrebno glasoval soglasno cel občinski odbor, sedaj nam jo pa hočejo kot nepotrebno snesti; če je pa to v prid drugim Grebinjčanom, ki živijo od slovenskih okoličanov, je pa drugo vprašanje. Čuditi se le moramo zaslepljenecem, ki se dajo tako nahujskati zoper tiste okoličane, ki jim polnijo žepe. Da se zna g. Manner imenitno blamirati, za to je dokaz zadnji članek iz Št. Petra na Vašinhah. Slovenski okoličani, občinske volitve so pred durmi, dajmo odgovor! Volimo v občinski odbor samo zanesljive slovenske moze! Nemškutarji in tržani radi od nas živijo, a niso naši prijatelji.

Št. Štefan pri Trušnjah. (Tretji občni zbor) našega izobraževalnega društva v nedeljo, dne 14. t. m., pri Likebu, se je nepričakovano dobro obnesel. Imeli smo veliko občinstva in dosti govornikov. Po navdušeno sprejetem tajnikovem in blagajnikovem poročilu se je z veseljem pozdravil novoizvoljeni družbeni odbor, ki ostane z nekaterimi spremembami stari. Predsednikom se soglasno izvoli novi ud: naš dični, gostoljubni g. Janez Povšnar pd. Likeb, v kojega narodno-zavedni hiši se tako prijetno zbornje. Podpredsednik ostane delavni g. Anton Gril. — Govoril je domači g. župnik o potrebi izobraževalnih društev in njih pomenu. Č. gosp. kanonik Dobrovc je iz sv. pisma in iz državnih temeljnih postav dokazoval, da imajo duhovniki ne samo

pravico, ampak celo sveto dolžnost, v politiki in javnosti nastopati za pravice svojega ljudstva, zlasti pa slovenski duhovniki na Koroškem za pravice tako kruto teptanih Slovencev. — Tretji govornik, č. g. župnik Treiber, nam je živo naslikal nevarnost, ki preti našemu ljudstvu v našem okraju od socialnih demokratov. — Č. g. Dolinar iz Šmarjete je v kratkih, a jedrnatih besedah ožigosal nečuvno kruto postopanje Nemcev proti Slovincem na Koroškem (župan Miklavič na Blatu) in polagal na srce narodno zavednost in odločnost pri občevarju z našimi zatiralci. — Tamburaši od „Lipe“ iz Velikova, ki so napravili izlet k bratskemu društvu, razveseljevali so nas z živim, veselim sviranjem slovenskih pesmi in koračnic, za kar jim bodi tem potom izrečena srčna hvala, kakor se iz srca zahvaljujemo tudi č. g. govornikom. — Vrli Slovenci in Slovenke, le pridno zahajajte k našim zborovanjem, kjer se vam nudi veliko koristnih naukov in tudi poštenega veselja; izposojajte si pa tudi pridno knjige iz naše že blizu 500 knjig broječe knjižnice, ki se nahaja v župnišču v Vovbrah. — Prihodnji mesečni shod bo na sv. Lucije dan pri Primožu.

Pliberška okolica. (Naš pismošola.) Žalibog smo prišli na Koroškem že tako daleč, da se moramo v javnosti pečati z ljudmi s tako malenkostnimi osebicami, kakor je naš pismošola Steidl. Prva njegova skrb je agitacija za „Štajerca“ ter zabavljanje čez pošteno slovensko časopisje. Izvrševanje njegovega posla mu ne dela preveč skrbi, zato so dobri šolarski otroci, katerim se razdelijo pisma, da jih potem nosijo po vaseh. Na ta način se poizgubi mnogo pisem in mnogokateri čaka in čaka na svoj časopis cele tedne, ker so ga otroci pozabili dostaviti ali ga pa sploh ne dobi. Gledali smo te stvari zelo dolgo, toda nehati mora tudi nam mirnim kmetom potrpljenje; menda vsaj nismo za to tukaj, da bi z nami delal kak nemškutarsk Steidl, kar bi on hotel. Pozovemo gospoda poštarja v Pliberku, da napravi red, ker drugače bomo prisiljeni prijaviti še bolj imenitne stvari, pa ne v časopisih, ampak ravnateljstvu v Gradcu.

Prevalje. (Mesečno zborovanje.) Dne 14. t. m. je imelo naše delavsko društvo mesečno zborovanje. Ob zadovoljivi udeležbi je govoril društveni tajnik o pomenu vere v človeškem življenju in razmotrival o vzrokih nevere pri nižjih in pri višjih slojih človeške družbe. Poročal je tudi o ustanovitvi Vseslovenske ljudske Stranke in o nalogah, ki si jih stavlja v prosep slovenskega naroda. Nazadnje je govornik očrtal obupen boj, ki ga bijejo združeni nasprotniki proti Slovanom sploh, posebno pa še proti Slovincem na Koroškem, s kojimi hočejo v miru živeti, za kar jih devajo pod ključ in koje hočejo poneumniti, zato jim ne privoščijo slovenskih učiteljev. Krepke besede so vzbudile v navzočih ogorčenje in trden sklep: Zahtevali bomo vozne liste povsod in vsikdar slovenski, četudi nas da oče Metnitz zapreti. Tako ga bomo vsaj enkrat lahko videli, ker sam ne pride nikdar obiskat prevaljskih „socijev“, ki so ga poslali v deželni zbor menda samo zato, ker je kapitalist in Pristovov prijatelj.

Borovlje. (Selanom.) Pretečeni teden so imeli tukaj naši privandrani Nemci in domači nemškutarji posvetovanje zaradi občinskih volitev v Selah. Prisostovala sta temu posvetovanju menda tudi dva kmeta iz Sel. Ali jima je bilo znano, zakaj so jih vabili, ali sta postala izdajalca namenoma, to nam ni znano; gotovo je pa, da se hoče od zunaj razdreti sloga v občini, in zasejati prepir in sovraštvo proti sedanjim narodnim in verskim možem, ki vodijo občino vzorno in vzgledno vsem slov. občinam na Koroškem. Selani! Ne dajte si postavljati kandidatov za bodoče volitve od boroveljskih šidmarkovcev a la Rieger, Reiner, dr. Maurer, Ogris in kakor se naj že pišejo, volite le tiste moze, katere si boste sami ali vaši zaupniki doma postavili, moze, ki ne iščejo s tem, da se dajo volit, osebnih koristi ali časti, ampak jim je pred očmi le blagor svoje domače občine. Pokažite jim, da ste v Selah še vedno sami gospodarji, ne boroveljski „Deutscher Volksrat“ in „Südmarka“. Noben se ne daj preslepiti, čeravno bi se mu obetal kak začasni dobiček ali druga ugodnost, saj ostane navadno le pri obljubi, v resnici vam pa taki gospodje še koze ne privoščijo in rajši gledajo, da raste po nekdanjem polju in pašnikih ali planinah les in se pasejo gamzi in druga zverina. Bodite torej vsi trdni, edini, nobeden naj ne postane izdajalec naroda in nima zveze s tisto gospodo, ki dela na skrivaj za odstop od katoliške vere in širi nauk Lutra. Če bi se pa zgodilo to, pride kes gotovo, ali prepozno, kakor je bil prepozno za Judeža Iškarijota.

Podljubelj. (Miklavžev večer) priredimo tudi letos. Igrala se bo prvič na Koroškem igra „Moč uniforme“. Stariši, ki žele osrečiti svoje otroke s kakim darom, naj ga prinesejo do

5. decembra v župnišče. Da ustrezemo tudi zunanjim gostom, se prične igra že ob 4. uri popoldne.

Bistrica v Rožu. (Živinski in konjski sejm) nameravajo tukaj upeljati na binkoštni torek na Bistrici in 9. kimavca v Svečah.

Brnca. (Nehvaležnost — plačilo sveta.) Pri pobalinskem nastopu beljaške in celovške fakinaže v družbi nekaterih višjih. c. kr. uradnikov seveda tudi naš prosilni Andrej Wieltsh, pd. Hojž ni smel manjkati. In ravno ta je imel najmanj povoda kričati nad svojimi — dobrotniki. To jesen je imel nesrečo, da mu je pogorel skedenj. Vsi smo ga obžalovali, ker v nesreči pač ne gledamo na mišljenje kakega človeka. Kdor je mogel, mu je pomagal, in Hojž ne more tajiti, da so bili odločno slovenski moze prvi, ki so mu šli na roko. „Tamburaško društvo“ mu je radevolje odprlo prostore svoje hiše, proti kateri se je bil prej tako repenčil. Pač tudi čudna ironija usode!! Hojž je bil pa zavarovan pri banki „Slaviji“, ki mu je brez obotavljanja izplačala 6000 (reci šest tisoč) in več sto kron. Ne rečemo zdaj nič proti temu, da je Hojž samega hajlanja v nedeljo hripav postal — naj ima svoje veselje — a brezprimerna nehvaležnost prve vrste je, da njegova hči vpričo nemške druhalj v nedeljo ni imela nujnejšega posla nego „ostentativno vreči pred vsemi ljudmi tablico banke „Slavije“ z Hojževe hiše.“ Take nehvaležnosti pač še ni lahko zagrešila človeška duša. To je tisti Hojž, ki je hodil in še hodi od hiše do hiše — tudi slovenskih ne izpusti! — in prosi zlasti za krmo in steljo in pri tem še agitira proti svojememu sosedu, ki je takisto pogorel!! Pravimo še enkrat, da se v nesreči ne more in tudi ne sme delati razlike, vsakemu naj se pomaga. Kar je pa preveč, je pa preveč. Tista nehvaležnost, ki jo je dočakala banka „Slavija“, se pripeti lahko tudi drugim slovenskim dobrotnikom. Zato: klin s klinom! Kadarkoli se bo oglašil pri nas Hojž ter nas bo prosil pomoči, tedaj se bomo spomnili, da je najzvestejši kompanjon tiste strupene in zagrizene nemškutarije, ki je poklicala najslabšo druhalzrevolverji in koli na mirne sosede-domačine, da je to oče tistega mladeniča, ki je z bombo grozil „Tamburaškemu domu“, ki mu je dalo v nesreči prvo zavetje.

Brnca. (Blamažo) so doživeli vsenemški razgrajaci, ki so nam hoteli slavnost popolnoma razbiti in se hvalijo v nemških listih, da so jo. Kljub njihovem razgrajanju so igrali naši fantje in dekleta z velikim uspehom in je g. Smodej govoril slavnostni govor, četudi malo ostrejši, nego bi bil morda sicer in je zaslužen ošibal nemškonacionalne hujskarije. Naši ljuje so nad predrznostjo beljaških razgrajacev strahovito ogorčeni. Če bodo trgovci v Beljaku oškodovani, naj se zahvalijo svojim komijem in uradnikom, ki so razgrajali. Nikdar poprej se Brnčani nismo tako zavedali svoje narodnosti, nego sedaj. Vsenemci nas ne bodo pobijali. Če pridejo ti škrici še enkrat izzivat, se bodo drugače vračali, nego so se v nedeljo.

Grabštanj. Na grde napade g. Hölblinga v „Bauernzeitung“ se mi ne zdi vredno odgovarjati. „Bauerzeitung“ pač objavi rada vsako godljo. Peter Serajnik.

„Učiteljski dom“ v Celovcu

se obrača zopet do rodoljubnih src z iskreno prošnjo: Pomagajte mu z darovi in udnino, da more podpirati mladino, ki se je posvetila učiteljskemu poklicu, da bo enkrat mogla stopiti v domačo šolo in domače otroke poučevati in vzgajati s pomočjo milega našega slovenskega jezika, ki tako močno in globoko sega v srca Tvojih otrok, dragi mi slovenski rojak! Velika pa je potreba, zato naj nikdo ne pozabi poseči v žep in darovati nekaj za tako imeniten namen! Dajmo bomo učiteljem že zdaj kruha, pa zbirajmo tudi krono za krono, da jim moremo čim prej pripraviti lasten dom!

Udnino in darove sprejema blagajnik „Učiteljskega doma“, prof. Josip Apih v Celovcu, „Dom sv. Mohorja.“

Društveno gibanje.

Žitaraves. Tukajšnje kršč.-soc. izobraževalno društvo „Trta“ vabi na mesečno zborovanje, ki ga priredi v nedeljo, dne 21. t. m., po sv. maši v društvenih prostorih. Obilo udeležbo pričakuje „Trta“.

Kdor pospešuje „Mir“, dela za narod!

Politične vesti.

Dopolnilna volitev v Trstu.

Dopolnilna državnozborna volitev v III. okraju v Trstu se je vršila 14. t. m. Razmerje glasov je sledeče: Dr. Pitacco (laški liberalci) je dobil 2798 glasov, mednarodni socialist Nicolao 1667, slovenski kandidat dr. Slavik 644, laški narodni socialist Pagnini 333 in samostojen laški kandidat dr. Depangher 80 glasov. Izvoljen je dr. Pitacco z večino 27 glasov. Socialisti so od volitev 1. 1907. nazadovali za 178 glasov.

Po Najvišjem povelju Nj. c. in k. Ap. Veličanstva.

XXVII. c. k. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija, edina v Avstriji postavno dovoljena, ima 18.386 dobitkov v gotovini in skupni vrednosti 514.800 kron.

Glavni dobitnik iznaša

200.000 kron
v gotovini.

Žrebanje se vrši nepreklicno dne 16. decembra 1909.

= Ena srečka stane 4 krone. =

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstraße 7, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, davčnih, poštah, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Načrti žrebanja za kupce srečk brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. k. ravnateljstva loterijskih dohodkov
(oddelek za državne loterije).

Kaj je novega po svetu.

Turki na Jesenicah. Prejšnjo nedeljo so se pripeljali na Jesenice Turki, ki so napravili izlet na Avstrijsko. Mudili so se na Jesenicah kake dve uri. Na peronu je bila glava pri glavi radovednega ljudstva. Ves čas, dokler se niso odpeljali v Trst, so Turki pozdravljali Slovence z živio- in na zdar-klici. Občinstvo je Turkom odgovarjalo takisto z živio-klici. Čudno, čudno! Nazadnje se bodo morali nemški nacionalci iti učiti poštenosti in pravice celo k — Turkom.

Mariborski staroturki. Pod tem zaglavjem je objavila dunajska „Reichspost“ članek o mariborskih nemških narodovcih, ki se nad cerkvenim zvonjenjem ravnotako spodtikajo, kakor so se Turki, ki so tudi nekaj časa prepovedovali kristjanom zvoniti. V Mariboru so sestre karmelitanke. Stara navada v tem samostanu je, da pozvanja na kratko zjutraj ob šestih k maši, ob dveh k večernicam, ob petih k večerni službi božji in ob devetih k večerni molitvi. Mestni svet mariborski je pa zvonjenje v kapelici sester karmelitanek prepovedal in sicer z utemeljevanjem, da je ljudem neprijetno in da je zvonjenje — nevarno zdravju prebivalstva. Ta nevarnost pa obstoji namreč v tem, da je zvonjenje nekemu sosednemu vinotoču neprijetno. Zato se je dotični obrnil na mestni svet s pritožbo, v kateri zatrjuje, da zvonijo od zjutraj do pozne noči skoro vsake pol ure in vsakokrat po 12 do 15 minut. Za to pritožbo je mož dobil po celem mestu le 50 podpisov, seveda od samih pečenih liberalcev. Resnično pa ne traja vse zvonjenje skupaj niti četrt ure. Mestni svet je ngodil pritožbi, in ko so redovnice napravile proti temu priziv, so pripustili svobodomiselnim očetje v javni občinski seji zasramovati uboge redovnice. Odlikoval se je posebno pragerman dr. Orosel. Mariborski nemški listi so seveda tudi trobili na vse grlo, kako nevarno da je zvonjenje zdravju in so se obregnili ob tej priložnosti ob šolske sestre v Mariboru, ker so si postavile za domačo uporabo krušno peč. Treba je vedeti, da se nasiti v samostanu šolskih sester vsak dan nad 500 oseb, med njimi več nego dvesto ubožnih šolarjev. O zadevi bo odločil deželni odbor štajerski. — Taka je torej svobodoljubnost nemških liberalcev.

Italijanski general proti Avstriji. Listi poročajo, da je minoli teden govoril v Bresciji na Laškem laški general Asinari di Bernezzo jako ostro zoper Avstrijo. Laška vlada je vsled tega seveda v zadregi, in laški ministri so bojda takoj sklenili, da pošljejo bojevitiga generala takoj v pokoj.

Razpuščen shod. Narodni socialisti so imeli v Pragi na Sofjinem otoku zborovanje. Razpravljali so o zadnjih političnih dogodkih in o sankciji znanih jezikovnih zakonov. Poslanec Fresl je naredil neke opazke in medklice, radi katerih je vladni komisar razpustil zborovanje.

Sodna obravnava Steinheil v Parizu. Minoli teden je stala pred pariško poroto neka gospa Steinheil, ki je bila osumljena, da je umo-

rila ali dala umoriti svojega moža in svojo lastno mater, ki so jo našli mrtvo v postelji z zamašenimi ustmi. Obravnava je velika komedija, v kateri igra madame Steinheil prvo ulogo. Sama je v zaporu izpovedala o skrivnostni smrti bivšega predsednika francoske republike, Feliksa Faure. Steinheil je bila zaupnica francoskih fra-mazonov, ki so vodili tedaj protikatoliško politiko na Francoskem. Ko je radikalna socialistična večina francoske zbornice začela gonjo proti katoliški cerkvi in katoliškim šolam, se je pojavila Steinheil pri Faureju. Ona je bila zadnja, s katero je Faure govoril, par trenutkov pozneje pa je bil mrtev. In zbornica je sprejela proticerkvene zakone. Čudno je tudi, da se je Faurejeva smrt prikrivala nekaj ur in nihče ni smel izvedeti, da je bila Steinheil pri predsedniku tik pred smrtjo. Šele v preiskavi je Steinheil izdala to kot nekako grožnjo, ki je tudi izdala. Dne 14. t. m. je bila madame Steinheil pred poroto — oproščena.

Novo prusko nasilje v Poznanju. „Slovenec“ poroča: Prusko notranje ministrstvo je izdalo odločbo, da se izpremene vsa poljska imena mest, vasi itd. v nemška. Sedaj se imenuje na pr. Trzemzal = Tschemsal, Blelsko = Annaberg, Wtelno = Strelitz, Sroczyń = Eisenhof itd. Naredba je stopila takoj v veljavo. Vse pošiljave in listine, ki bodo nosile še odslej poljske označbe, bodo zavrnjene, če se bo pa sumilo, da so namenoma pridejane, bo stranka kaznovana policijsko ali sodno vsled nepokorščine nasproti oblastem. Zdaj je le vprašanje, ali so se Prusi učili pri Celovčanih ali pa narobe?

Razdalja med mesecem in zemljo. Po naj-novejših raziskovanjih je oddaljen mesec od zemlje 384.000 kilometrov.

POPOV
najboljši čaj sveta.

Tržne cene v Celovcu

11. listopada 1909 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg				80 litrov (biren)	
	od		do			
	K	v	K	v	K	v
Pšenica	—	—	—	—	—	—
Rž	20	34	21	—	11	90
Ječmen	—	—	—	—	—	—
Ajda	16	50	17	70	8	47
Oves	16	50	17	40	5	80
Proso	—	—	—	—	—	—
Pšeno	—	—	29	84	18	80
Turščica	16	30	16	50	9	35
Leča	—	—	—	—	—	—
Fizola rdeča	—	—	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	4	88	2	20
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—
Seno, sladko	10	—	12	—	—	—
„ kisló	7	—	11	—	—	—
Slama	6	—	8	—	—	—
Zelnate glave po 100 kosov	5	—	6	—	—	—
Repa, ena vreča	1	—	1	20	—	—

Mleko, 1 liter	—	24	—	26	—	—
Smetana, 1 „	—	60	1	20	—	—
Maslo (goveje) 1 kg	2	80	3	—	—	—
Surovo maslo (putar), 1 „	2	80	3	20	—	—
Slanina (špeh), povoj, 1 „	2	20	2	40	—	—
„ „ surova, 1 „	1	80	1	90	—	—
Svinjska mast 1 „	2	—	2	10	—	—
Jajca, 1 par	—	—	—	20	—	—
Piščeta, 1 „	2	—	2	40	—	—
Race	3	—	4	—	—	—
Kopuni, 1 „	—	—	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m³	3	20	3	60	—	—
30 „ „ mehka, 1 „	2	80	3	20	—	—

Ž i v i n a	Počrez		100 kilogramov				Prignalo	Prodalo
			žive vage		zaklana			
	od	do	od	do	od	do		
	v k r o n a h							
Konji	—	—	—	—	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—	—	—	—	—
Voli, pitani	—	—	—	—	—	—	—	—
„ za vožnjo	365	880	—	—	—	—	22	8
Junci	140	360	—	—	—	—	6	3
Krave	160	340	—	—	—	—	76	24
Telice	180	—	—	—	—	—	2	1
Svinje, pitane	—	—	—	—	146	150	40	40
Prasete, plemena	14	70	—	—	—	—	226	110
Ovce	—	—	—	—	—	—	—	—

Listnica uredništva.

G. K. v Ljubljani. Za družbo, koje tajnik tožari naš list pred nemškonomrodnimi porotniki, ker ne maramo slepomišenja na Koroškem, nimamo več prostora. Nismo otroci!

G. Petru Serajnik v Št. Petru pri Grabštanju: Radi potrjujemo, da Vi niste pisali notice o železniškem uradniku Hölblingu v „Mira“, zaradi katere se mož tako jezi v zadnji številki „Bauernzeitung“, in da ž njo sploh niste v nobeni zvezi.

Bradyjeve želodčne kapljice

z varstveno znamko

Marijacejske Matere Božje

torej imenovane „Marijacejske želodčne kapljice“, so najboljšo sredstvo, ki se je obneslo tekom 30 let, proti vsakovrstnim težavam v prebavljanju, gorečici, zaprtju, glavobolu in želodčnim bolečinam, preobilni tvorbi kisline itd.

Dobiva se v lekarnah po K —80 in K 1-40. Pošiljanje v provinco po lekarnarju C. Brady, Dunaj, I., Fleischmarkt 2/385.

6 steklenic za K 5—, 3 podvojne steklenice za K 4-50 poštne prosto.

Paziti je na varstveno znamko Marijacejske Matere Božje in rdeči zavoj s podpisom

Mlin na prodaj

na močni vodi, ki je imel 7 tečajev in je sedaj pogorišče. Dalje je 1 kajza pri mlinu za stanovanje, in še 1 kajza, oddaljena 5 minut, z zemljiščem, ki obsega vkup 6 oralov, na prodaj. Več pove Marko Kometer, mlinar na Bistrici, pošta Št. Jakob v Rožu.

Letošnje dobro

haloško vino

se dobi na pretok po 30 kron 1 hektoliter od Kaplanije sv. Barbare v Halozah.

Spričevalo.

Spodaj podpisani potrjujem sledeče: Gospod Anton Arčan, stavitelj umetnih mlinov in žag pri Sv. Jurju ob južni železnici, napravil mi je mojo žago z dvema gatroma, enim sekolarjem, z mlinom na dva para kamnov, mlatilnico in slamo-reznico itd. vse na vodno silo, vse po najnovjšem modernem sistemu; vsled tega sem mu toplo hvaležen za njegovo izborno delo in ga vsakomur v ti stroki toplo priporočam.

OKONINA, 15. kimavca 1907.

Ignac Zavoloušek,
veleposestnik v Okonini v Savinjski dolini.

Svarilo!

Schichtovo milo
je le pristno z imenom

Schicht

in znamko jelen

Loterijske številke 13. novembra 1909:

Gradec 30 66 24 70 17
Dunaj 21 68 59 39 75

Lekarna pri Mariji Pomočnici v Vipavi, Kranjsko,

priporoča izkušena zdravila, katera pošilja po pošti:

Želodone kapljice, proti napenjanju, madronu, krču, vzbujajo slast do jedi, trepe želodca, 6 steklenic K 8'50.
Želodoni prašek proti slabemu prebavljanju in zgagi, 1 škatljica K 1'—.
Prsni sirup in čaj proti kašlju, hripavosti in prsnem kataru K 1'90.
Mazilo proti trganju in revmatizmu 1 lonček K 1.
Tinkture proti kurjem očesom in bradavicam 1 steklenica K —70.
Mazilo proti goži in debelem vratu 1 lonček K 4'—.
Razen teh zdravil priporoča tudi vsa druga izkušena zdravila.

Op. št. A 173/9

7.

Naznanilo.

Po c. kr. okrajni sodnji v Pliberku se bo na prošnjo dedičev po dne 4. maja 1909 umrle Marije Ploder

Ploderjevo posestvo v Rinkolah

vl. št. 44, davčna obč. Rinkenberga (Vogře), obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja in več zemljiških parcel, ki merijo 15 ha 91 a 26 m², za izključno ceno 9423 K 60 vin. na javni dražbi prodalo.

Dražba se vrši 15. decembra 1909 ob 9. uri pri sodnji v Pliberku, soba št. 13.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmejo. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njih zastavne pravice ne glede na prodajno ceno zavarovane.

Pogoji se lahko vpogledajo pri sodnji.

Pliberk, dne 11. novembra 1909.

Handler.

Nedosegljivo vredno, nedosegljivo dobro in solidno.

Zelo ugodna nakupna priložnost za trgovce, odposiljatev tudi na zasebnike, posebno primerno za Božič.

Kupon A 30—35 metrov K 11'80
sortiran v flanelu za srajce, pepitabarhentu, delainu, krizetu za spodnjo suknjo, modrotisku za kuhinjske predpasnike in obleko za dom, oksfordu za srajce, in kanefasu.

Kupon B 30—35 metrov K 14'50
sortiran v 110 cm širokem suknu za obleko (najmanj 5 m), 80 cm cečirju, šlez. platnem in velurnem flanelu, oksfordu za turiste, kanefasu, delainu in barhentu za obleko.

Kupon C 30—35 metrov K 16'50
sortiran v velurnem flanelu, kašmiru, franc. atlas, barhentu in najfinjšem cečirju s svilnatimi efekti.

Kupon D 25 metrov K 16'50
110 cm široko sukno za obleko, „pepita“ za 5 celih oblek.

Kupon E 25 metrov K 16'—
120 cm širok damastni kanefas, cvetlični vzorci in ornamenti in 120 cm široki kanefas znamka „dobro meščansko“.

Kupon F 30—35 metrov K 15'—
najfinjša ubeljena, zelo mično „planinsko platno“, postavno zjamčeno, neuničljivo celo s pranjem s klorom.

Kupon G 6 prtičev brez šiva K 10'80
200 cm dolgi, 150 cm široki, iz močnega, najtrpežnejšega platna.

Kupon H 6 prtičev brez šiva K 15'—
235 cm dolgi, 150 cm široki, iz zjamčeno najlahtnejše lanene preje, moja dobro znana znamka: „jekleno platno“.

Kupon I 1 tucat podvojnogamastnih obrisa K 8'50
50/110 cm dolg, krasen secesijski desin, čisto bel, gosta, čisto platnena kakovost, 60/125 K 12'50

Kupon K 1 garn. brokat-damast, bel K 16'20
to je 18 m, 120 cm širok, za dve celi obleki v modern. desinu.

Kupon L 1 garn. damast K 26'40
najfinjša svilena kakovost, 9 m 90 cm širok, za blazine, 8 m 40 cm, 135 cm širok, za zvrhno postelj (za dve celi posteljni prevleki).

Kupon M 15 m, 180 cm širok šifon za prevlako K 21'—
Vse v izborni, brezpogrešni kakovosti. Za solidnost jamči moj dolgoletni renome.

• • • • • Za nengajoče se denar takoj vrne. • • • • •

Vzorci vseh mojih izdelkov s cenami pošilja vsakemu na zahtevo brezplačno.

tkalnica platna **R. HOKNER, Nachod.**

Služba cerkovnika in organista

je izpraznjena in se takoj odda v **Timenici** p. Škofjivdor. Prosilci za to službo naj bi znali kako rokodelstvo.

Cerkveno predstojništvo v Timenici,
21. vinotoka 1909.

Trgovec v Gradcu

koroški Slovenec, išče v zakon 18 do 26 letno pridno slovensko kmečko hčer, katera bi se hotela omožiti v mesto. Imeti mora 15.000 kron dote ali pa posestvo enake ali večje vrednosti. Znanje nemščine potrebno. Druge znanosti niso neobhodno potrebne. Pisma, ako mogoče s fotografijo, naj se pošljejo do 30. t. m. pod naslovom:

„Korošec 30“

poste-restante **Graz.**

Največja trgovina te stroke v Celovcu.

Modnega in manufakturnega, tu- in inozemskega blaga, vedno najnovejši izbir.

Zaloge je stalno v vrednosti 1/4 milijona kron. Za prodajanje na debelo oddajam blago trgovcem po tovarniških cenah.

Zaradi posebno velikega nakupa zimskega blaga bodem letos po zelo nizkih cenah prodajal, t. j. brez konkurence, ker se je tudi cena pri blagu znatno znižala. Imam za ženine in neveste zmerom veliko zalogo in najlepše blago na razpolaganje.

— Vsi uslužbenci govorijo slovenski. —

Anton Renko, lastnik trgovine,
Celovec, vogel Kramarjeve ulice in Novi trg.

Lovske puške

vseh sestav, priznано delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba

Peter Wernig,

družba z omejeno zavezo v Borovljah, Koroško.
Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909 na novo otvorena velika manufakturna trgovina

Franc Souvan sin

v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu št. 22 v Ljubljani

Vinarska in gospodarska zadruga v Dornbergu na Goriškem

ima na prodaj mnogo tisoč hektolitrov

najizbornejšega vina

Na zahtevo se služi z vzorci.

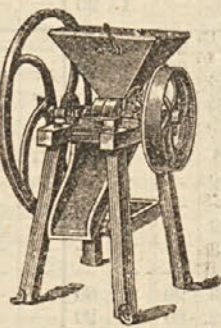
Brez pogreška, zanesljivo in počasi bo gorela **večna luč** le v cerkvah, kjer rabijo stenje in specialno olje za večno luč od tvrdke

Viktor Iraš v Treibach (Koroško).

Poizkus s poštnim kolijem olja in nekaterih stenjev dokaže to.

Svetilnice, samogorljivo oglje za kadilnice, cerkveno kadilo, kadilni pridatek „Buonodore“, jamčeno pristne voščene sveče, stearinsveče, ne kapljajoče prižigalne sveče, kangljice, solidno in praktično ogrevalo za mašno vino, kakor tudi vse cerkvene kovinske reči najboljše izdelane.

Brošura „Das ewige Licht“ z zgodovinskim pregledom, simbolično razlago in praktičnim navodilom kakor ceniki brezplačno.

Stroje za pripravljavanje krme,

slamoreznice, reporeznice, mline za debelo moko (otrobe), priprave za parenje krme, štedilna kotlišča, sesalke za gnojnico

izdeluje in razpošilja po najnovejšem in priznanem načinu tvrdka

Ph. Mayfarth & Co

tovarne za gospodarske stroje, železolivarne in fužine na paro, **Dunaj, II., Taborstraße 71.**

Geniki zastoj in poštne prosto.

Sprejemajo se zastopniki in razprodajalci.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica K 3.000.000.
Rezervni fond K 300.000.

Denarne vloge obrestujemo po **4 1/2 %** od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjuje in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavoje. Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spljetu, Trstu in Sarajevu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno vplač. po K 8'— za kom. Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10'— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.